

Beleidsplan Brandweer Gelderland-Midden

2025-2026

Inhoudsopgave

Voorwoord

Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1. Inleiding	3
2. Onze brandweerorganisatie en onze opgave	4
2.1 Onze organisatie	4
2.2 Onze opgave	4
3. Onze belangrijkste kaders	5
3.1 Wet en regelgeving	5
3.2 Bestuurlijke richting en besluiten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4. Ontwikkelingen	6
5. Speerpunten en belangrijke thema's	7
5.1 Speerpunten	7
5.2 Belangrijke thema's	8
6. Beleidsdoelstellingen	9

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Brandweer Gelderland-Midden 2025-2026. Dit beleidsplan is onderdeel van het beleidsplan Veiligheidsregio Gelderland-Midden 2025-2026 en gebaseerd op vigerende risicoprofielen.

In dit beleidsplan geven we aan welke opgaven de komende jaren voor ons liggen om de uitvoering van onze wettelijke en opgedragen taken op orde te houden (of in sommige gevallen op orde te krijgen). Het beleidsplan is daarmee een belangrijk richtinggevend document. Zowel intern voor ons bestuur en onze medewerkers als extern voor gemeenteraden en onze samenwerkingspartners. Het beleidsplan bepaalt onze koers en geeft richting aan onze activiteiten.

Gezien alle ontwikkelingen binnen en buiten onze veiligheids- en gezondheidsregio, zoals de coronacrisis, vluchtelingenopvang en reorganisatie, heeft onze organisatie meer tijd nodig om een gedegen, gedragen en goed afgestemd beleidsplan op te stellen. Om ervoor te zorgen dat ons beleid blijft aansluiten bij huidige en toekomstige ontwikkelingen, hebben wij het bestuur voorgesteld om een kortere beleidsperiode te hanteren en met ingang van 2027 een volgende reguliere beleidsperiode in te laten gaan.

Financiële implicaties worden meegenomen in de reguliere planning- en controlcyclus. Daarin zal een nadere afweging gemaakt worden welke activiteiten concreet worden uitgevoerd. Daar waar dit beleidsvoorstel al gevolgen heeft voor het begrotingsjaar 2025, is dit meegenomen in de conceptbegroting 2025.

2. Onze brandweerorganisatie en onze opgave

De organisatie voor brandweer en crisisbeheersing is gereorganiseerd. Hierdoor zijn er wijzigingen ten opzichte van de voorgaande beleidsperiode. Deze worden hier nader toegelicht.

2.1 Onze organisatie

Onze organisatie voor brandweer en crisisbeheersing begeeft zich in woelige tijden. Ervaringen uit het recente verleden - onder andere de inzet bij de coronacrisis en de opvang van asielzoekers en vluchtelingen uit de Oekraïne - laten zien dat er langdurig een beroep gedaan kan worden op de veiligheidsregio's. Daarbij is vaker gevraagd om bijstand, denk aan de overstromingen in Zuid-Limburg en grote natuurbranden in De Peel en op de Meinweg. De noodzaak om een toekomstbestendige organisatie te zijn, wordt hiermee extra onderschreven.

In 2023 is de organisatie voor brandweer en crisisbeheersing gewijzigd en is er een nieuw organisatieplan opgesteld. De komende jaren groeien wij naar een toekomstbestendige en wendbare organisatie. Hierbij is aandacht voor de aansluiting op andere onderdelen van de VGGM-organisatie waar de domeinen brandweer en crisisbeheersing onderdeel van uitmaken. Door uitvoering te geven aan het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren wordt de verbeterslag gerealiseerd waarvoor het bestuur opdracht heeft gegeven.

2.2 Onze opgave

Brandweer en Crisisbeheersing Gelderland-Midden staan voor een kwalitatief hoogwaardige brandweezorg en crisisbeheersing waar burgers en organisaties vertrouwen in kunnen hebben en die zij waarderen.

De opgave van Brandweer Gelderland-Midden is een toekomstbestendige, slagvaardige organisatie met een sterke risicogerichte informatiepositie die anticipeert op maatschappelijke ontwikkelingen. Brandweezorg is voorbereid op incidenten door met bekwame mensen en materieel 24/7 klaar te staan om hulp te kunnen verlenen

Brandweer Gelderland-Midden blijft daarbij aangesloten op bovenregionale en landelijke ontwikkelingen. In het verlengde van onze beleidsdoelstellingen levert VGGM hier een actieve bijdrage aan. De thema's natuurbrandbeheersing en veilige energietransitie (VET) zijn hiervan mooie voorbeelden.

3. Onze belangrijkste kaders

Onze wettelijke kaders en bestuurlijke richting zijn in dit hoofdstuk opgenomen. Dit zijn belangrijke uitgangspunten bij de totstandkoming van ons beleid.

Wet- en regelgeving

Wet veiligheidsregio's

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) is de basis voor de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de Veiligheidsregio. Artikel 10 van de Wvr beschrijft de taken en bevoegdheden die aan het bestuur van de Veiligheidsregio zijn overgedragen. Dit zijn o.a. het instellen van een brandweer, GHOR en een meldkamer en het organiseren van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en het informatiemanagement. Maar ook het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises en het adviseren aan bijvoorbeeld burgemeesters over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises.

Beleidsplan

In artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's staan bepalingen voor een beleidsplan. Het volledige artikel is in bijlage 2 opgenomen. Kortgezegd schrijft de wet voor dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast stelt, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio. Daarbij stelt de wet eisen aan hetgeen een beleidsplan minimaal moet omvatten en zijn voorschriften opgenomen ten behoeve van bestuurlijke vaststelling en afstemming met samenwerkingspartners.

Dekkingsplan als onderdeel beleidsplan

Ook het Dekkingsplan maakt deel uit van het beleidsplan. Het wettelijk kader voor de taken van de brandweer en het dekkingsplan ligt vast in de Wet veiligheidsregio's. Het dekkingsplan beschrijft de organisatie, opkomsttijden en materieel. Door middel van het dekkingsplan wordt bepaald waar in onze regio de brandweerkazernes zijn gevestigd, maar ook hoe ons materiaal is verdeeld en wat de opkomsttijden van de brandweer zijn. Het dekkingsplan wordt separaat aangeboden, in een separaat bestuurlijk besluitvormingstraject.

Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Hiermee wijzigt de wettelijke grondslag voor onze adviestaken.

4. Ontwikkelingen

Kijkend naar de toekomst zien we dat de snelheid van nieuwe ontwikkelingen, de samenhang tussen deze ontwikkelingen, de impact en de omvang van een andere orde zijn geworden. Daarbij zien we ook dat er meer behoefte is aan ondersteuning en hulp bij situaties die het lokale niveau ontstijgen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de aanpak van de coronacrisis en de wijze waarop we omgaan met de stroom aan vluchtelingen. Afstemming, coördinatie, verbinding zoeken en informatie delen en vooral ook duiden, zijn hierbij essentieel. Een crisisorganisatie die flexibel is en zich snel kan aanpassen, is noodzakelijk om ook de uitdagingen in de toekomst het hoofd te kunnen bieden.

We staan nu voor een nieuwe fase. Allerlei ontwikkelingen vragen om het vergroten van onze impact, om partners en inwoners meer te betrekken bij veiligheid, aangezien het ons allemaal raakt. Vanuit vertrouwen, verbinding en vakmanschap gaan we samenwerken.

Om ontwikkelingen op de voet te kunnen blijven volgen en om hier als organisatie tijdig op te kunnen anticiperen, wordt dit proces voor VGGM intensiever door bijvoorbeeld frequentere aanpassing of bijstelling van beleid en passende maatregelen. Dit vergt een extra inspanning op ambtelijk en bestuurlijk vlak die wij op basis van onze samenwerking, bestuurlijke nabijheid en aangebrachte focus met vertrouwen tegemoet zien.

In de komende periode monitoren we de ontwikkelingen die volgen uit de wetsevaluatie en vervullen we een actieve rol in het proces 'Herziening Wet Veiligheidsregio'. Daarnaast gaan we verkennen en onderzoeken op welke wijze landelijke ontwikkelingen en maatschappelijke trends van invloed zijn op ons beleid en welke keuzes VGGM hierin kan of misschien zelfs moet maken. Een aantal ontwikkelingen en publicaties zijn voor VGGM belangrijk en zijn daarom expliciet in dit document opgenomen.

Belangrijke ontwikkelingen:

- Krapte arbeidsmarkt in relatie tot goed werkgeverschap
- Programma/plan nieuwe regering
- Financiële ontwikkelingen gemeenten (ravinjaar 2026)
- Introductie nieuwe gemeenschappelijke regeling
- Ontwikkeling multidisciplinaire samenwerking in het meldkamerdomein (C2000/NOOVA)
- Wonen met zorg
- Risicorelevante milieu inrichtingen
- Modernisering Staats(nood)recht
- Verkenning naar versterken maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht bij crises

Belangrijke publicaties:

- Nationale Veiligheidsstrategie
- Nationale klimaatadaptatiestrategie (zie bijlage 2)
- Strategische agenda Veiligheidsberaad
- Contourennota en two pagers RCDV/ministerie J&V in het kader van herziening Wvr
- Toekomstverkenning brandweer
- Landelijke agenda brandweerzorg

5. Speerpunten en belangrijke thema's

Naast uitvoering van onze reguliere (wettelijke) taken richten wij ons de komende periode op onderstaande speerpunten en thema's.

Speerpunten:

- Vrijwilligheid en paraatheid
- Risicogerichtheid
- Toekomstbestendige brandweer en crisisbeheersing VGGM
- Stevige netwerkpositie

Thema's:

- Natuurbrandbeheersing
- Veilige Energietransitie

5.1 Speerpunten

Speerpunt vrijwilligheid en paraatheid

Dit speerpunt blijft belangrijk omdat onze operationele brandweerorganisatie grotendeels uit vrijwilligers bestaat. Continue inspanning is noodzakelijk om vrijwilligers te 'vinden en binden', te meer omdat onze samenleving steeds individualistischer wordt.

Onze organisatie is 24/7 paraat en doet daarom 24/7 een groot beroep op de beschikbaarheid van medewerkers. Om onze paraatheid en inzetbaarheid te kunnen blijven garanderen, ook langdurig en ook bij nieuwe typen crisis, zijn extra inspanningen nodig om onze organisatie hierin te versterken.

Speerpunt risicogerichtheid

In de herziening van de Wet veiligheidsregio's - naar aanleiding van de wetsevaluatie – is informatievoorziening een belangrijke primaire randvoorwaarde ten behoeve van bovenregionale en landelijke samenwerking, zoals een landelijk risicoprofiel en landelijk dekkingsplan brandweer.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet biedt VGGM de kans om nog sterker in haar netwerk en samenwerking met andere partners invulling te geven aan een veilige en gezonde leefomgeving. We staan aan het begin van deze transitie en daarom blijft risicogerichtheid een belangrijk speerpunt. Voor risicogerichter werken, of anders gezegd: datagedreven en informatiegestuurd werken, is het een must om onze informatiehuishouding op orde te hebben zodat we risico's signaleren, op waarde kunnen schatten, de impact voor VGGM kunnen duiden en we hier als organisatie op kunnen anticiperen. Een voorbeeld hiervan is dat we onze toezichtstaak kunnen prioriteren op basis van risico's en we onze adviezen op bouwvragen niet enkel baseren op wet- en regelgeving maar aanvullen met maatregelen die óók het veiligheidsniveau kunnen verbeteren.

Speerpunt toekomstbestendige brandweer en crisisbeheersing VGGM

Het implementeren en bouwen aan de nieuwe organisatie voor brandweer en crisisbeheersing vanuit onze kernwaarden vertrouwen, vakmanschap en verbinding behoeft de komende jaren aandacht om daadwerkelijk toekomstbestendiger te worden.

De grote lijnen zijn helder en de nieuwe organisatiestructuur is bekend. In de komende periode is aandacht voor mens en cultuur belangrijk zodat vertrouwen kan groeien, onze verbinding kan worden versterkt en we vanuit vakmanschap werken zodat wij flexibeler en wendbaarder worden. Thema's als

duurzame inzetbaarheid, sociale veiligheid, schoon werken en vitaliteit horen bij dit speerpunt. Evenals het verbeteren en versterken van onze samenwerking binnen VGGM door het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren uit te voeren.

Speerpunt stevige netwerkpositie

- Zichtbaarheid VGGM: sterk lokaal, regionaal, bovenregionaal, landelijk en internationaal
- VGGM voor veilige én gezonde leefomgeving
- Expertisecentrum RB + visie RB
- VET, shared office als vliegwiel voor nieuwe manier van werken in coalities en allianties

5.2 Belangrijke thema's

Natuurbrandbeheersing

Het risico op natuurbrand in onze regio is groot; de kans op een onbeheersbare natuurbrand aannemelijk. We vergaren hierover kennis door natuurbranden te onderzoeken. Om ervoor te zorgen dat de maatregelen die we treffen dit risico reduceren, is voorgesteld om onze gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing te versnellen. We werken hierin bovenregionaal samen met omliggende veiligheidsregio's en zijn kartrekker op landelijk niveau om dit risico blijvend bij andere partijen onder de aandacht te brengen. Hierbij zetten we in op actieve participatie en samenwerking.

Veilige energietransitie

De energietransitie is een onontkoombare realiteit die niet alleen de manier waarop we energie opwekken verandert, maar ook de fundamenteën van veiligheid en crisisbeheersing beïnvloedt. In dit tijdperk van verandering is de veilige energietransitie (VET) niet langer slechts een technologische verschuiving; het is een integraal onderdeel geworden van elke schakel binnen de veiligheidsketen. Of het nu gaat om proactie, preventie, preparatie, repressie of nazorg, de impact van de energietransitie is voelbaar op alle niveaus.

De uitdagingen die VET met zich meebrengt, zijn niet beperkt tot specifieke geografische locaties; ze manifesteren zich op landelijk, districtelijk, regionaal en lokaal niveau. Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau worden we geconfronteerd met dilemma's die vragen om een doordachte benadering en een gecoördineerde aanpak. De snelheid waarmee de ontwikkelingen plaatsvinden, vereist dat we niet alleen alert zijn op de risico's, maar ook dat we veerkrachtig reageren op de onzekerheden die gepaard gaan met de overgang naar duurzame energie.

VGGM continueert haar bijdrage aan het Landelijk Programma Veilige Energietransitie, is daarom ook verbonden aan het District Oost 5, vervult een leidende rol in Bovenregionaal Overleg, is actief betrokken in Regionale Samenwerkingsverbanden, neemt deel in het Shared office CONNECTR en werkt nauw samen met het lectoraat van het kennisinstituut NIPV.

De ontwikkelingen op het gebied van energietransitie laten zien dat andere samenwerkingsvormen zoals nieuwe coalities en allianties of bijvoorbeeld publiek-private samenwerking nodig zijn om veiligheid onder de aandacht te brengen en om als veiligheidsregio een vanzelfsprekende partij te worden gezien. De wijze waarop wij onze expertise delen, blijkt een vliegwiel te zijn voor andere manieren van samenwerken en draagt bij aan het gedachtegoed 'Brandveiligheid is coproductie'.

6. Beleidsvoornemens

In dit hoofdstuk zijn de speerpunten verder uitgewerkt in beleidsvoornemens en wordt toegelicht wat onze brandweerorganisatie de komende beleidsperiode wil realiseren.

1. Toekomstbestendigere brandweerorganisatie

De inrichting van de nieuwe organisatie en bijbehorende structuur staat. Ons fijnmazig netwerk van parate posten is belangrijk en daarom in de nieuwe structuur behouden. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn helder. Om toekomstbestendig te worden, is meer nodig en daarom wordt in de gehele organisatie steviger ingezet op het thema 'mens en cultuur'. Dat doen we door onze kernwaarden vertrouwen, vakmanschap en verbinding te vertalen naar omgangsvormen in de praktijk. We werken samen, met aandacht voor elkaar en met oog voor verschillen. Ook gaat meer aandacht naar duurzame inzetbaarheid. We vinden het van groot belang dat brandweermensen gezond blijven werken. Daarom werken we aan een sociaal veiliger klimaat, vergroten we ons vitaliteitsaanbod door aan te sluiten op het VGGM-brede programma, gaan we gericht aan de slag met het tweede loopbaanbeleid voor onze repressieve beroepskrachten en breiden we ons 'schoon werken-beleid' uit met het monitoren van de impact van het bestrijden van incidenten op de gezondheid van brandweermensen.

Met een strategische personeelsplanning zorgen we voor vakbekwame medewerkers – 'voor juiste mens op de juiste plek' - en spelen we in op de veranderende arbeidsmarkt. Duurzame inzetbaarheid, mobiliteit en positie in de arbeidsmarkt vormen hierin de aandachtspunten.

2. Hogere prioriteit voor vrijwilligheid

Vrijwilligheid is een blijvend ankerpunt in onze brandweerorganisatie. De mentale en fysieke belasting van brandweerwerk neemt toe. Onder andere door hogere kwaliteitseisen. Meer opleidings- en oefenbelasting en een veranderende rol van de ploegbevelvoerder/ploegcommandant vragen aandacht om vrijwilligers duurzaam inzetbaar te houden. Wij streven naar het vinden en binden van vrijwilligers, naar het vakbekwaam houden van vrijwilligers en naar gerichte aandacht voor het reilen en zeilen op onze posten.

3. Paraatheid beter monitoren

24/7 paraat om hulp te verlenen als er nood aan de man is, blijft een belangrijke maatschappelijke taak van de brandweer. Het dekkingsplan geeft handvaten om toe te werken naar een adequate en evenredige inzet van de brandweer in de hele regio. We werken aan het op peil houden van onze paraatheid met onze vrijwillige en beroepsmedewerkers. Daarom is het belangrijk dat we beter zicht hebben op onze paraatheid en inzicht in onze prestaties. We willen beter worden in het toepasbaar maken van data. Verder dragen we bij aan de landelijke verdeling van specialismen en landelijke slagkracht.

4. Betere informatievoorziening voor risicogerichter werken

We gaan de komende jaren meer informatiegestuurd werken en samenwerken. Hiervoor is een verbetering van onze digitale voorzieningen nodig en een aanpassing van onze manier van werken hierop aanpassen. We willen ontwikkelingen beter kunnen signaleren, sneller de impact hiervan kunnen duiden zodat we adequater hierop kunnen sturen en bijsturen. Dit doen we samen met onze gemeenten, samenwerkingspartners, alsook in coalities en allianties.

5. Steviger in netwerk

Wij willen de samenwerking in ons netwerk intensiveren en uitbouwen. Het gaat hierbij om onze samenwerking met omliggende veiligheidsregio's, onze brancheorganisatie Brandweer Nederland, gemeenten, Omgevingsdiensten, provincie Gelderland, bovenregionale samenwerkingsvormen en landelijk georganiseerde partijen. Als we sterk in ons netwerk willen zitten dan betekent dat, dat we van toegevoegde waarde en nabij moeten zijn. Dit doen wij bijvoorbeeld door te bouwen aan een expertisecentrum voor risicobeheersing. Door te participeren in verschillende coalities en allianties kunnen we beter aansluiten en bijdragen aan maatschappelijke ontwikkelingen.

6. Meldkamer

De activiteiten met betrekking tot de meldkamer hebben betrekking op het ontvangen van noodmeldingen van burgers of professionals en het alarmeren van eenheden in de regio.

Landelijke meldkamersamenwerking Apeldoorn

De meldkamer activiteiten worden gezamenlijk met de Veiligheidsregio's Gelderland Zuid, Noord en Oost-Gelderland, IJsselland en Twente uitgevoerd vanuit de nieuwe meldkamer Oost-Nederland in Apeldoorn.

De brandweerfunctie binnen de meldkamer in Apeldoorn wordt uitgevoerd door Veiligheidsregio Noord en Oost-Gelderland. Samenwerkingsafspraken tussen de 5 veiligheidsregio's zijn gemaakt om te zorgen dat de brandweerfunctie voor het hele gebied uniform wordt uitgevoerd. Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland verrekent de kosten voor de meldkamerfunctie brandweer met de andere veiligheidsregio's op basis van inwoneraantal.

Communicatiesysteem

Landelijk beheert de politie in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid het systeem C2000 voor de communicatie binnen de veiligheidsketen. VGGM is zelf verantwoordelijk voor de aanschaf en het onderhoud van de portofoons, mobilofoons en alarmontvangers in gebruik binnen de brandweer.

Er komt een nieuw communicatiesysteem met als werktitel NOOVA (Nationale Openbare Orde en Veiligheidsarchitectuur). Naast spraak zijn dan ook data opties mogelijk, zoals beeld en sensoren. Het Ministerie werkt aan een programmaplan dat momenteel voorligt bij het Programma Overleg Informatievoorziening (POI).

Wettelijke grondslag beleidsplan veiligheidsregio

Wet veiligheidsregio's

Wijziging(en) op nader te bepalen datum(s); laatste bekendgemaakt in 2019. Zie het.

Geraadpleegd op 02-02-2024.

Geldend van 01-01-2024 t/m heden

Artikel 14

1. Het bestuur van de veiligheidsregio stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio.
2. Het beleidsplan omvat in ieder geval:
 - a. Een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, en van de politie, alsmede van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.
 - b. Een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van door Onze Minister vastgestelde landelijke doelstellingen als bedoeld in artikel 37.
 - c. Een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de onder a bedoelde diensten en organisaties.
 - d. Een oefenbeleidsplan.
 - e. Een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in artikel 10, onder b, waaronder de adviesfunctie met betrekking tot omgevingsplannen, en van de wijze waarop de gemeenten het bestuur van de veiligheidsregio in de gelegenheid stellen zijn adviesfunctie uit te oefenen met betrekking tot omgevingsplannen.
 - f. De voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen.
- 2a. Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan overlegt de burgemeester van een gemeente in het gebied van de veiligheidsregio met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.
3. Het bestuur stemt het beleidsplan af met de beleidsplannen van de aangrenzende veiligheidsregio's en van de betrokken waterschappen, en met het beleidsplan, bedoeld in artikel 39 van de Politiewet 2012, van de betrokken regionale eenheid van de politie.

Bijlage 1 - Toelichting nationale klimaatadaptatiestrategie

- Dit is een strategie uit 2016 maar wordt in 2026 vernieuwd. Hier en daar hebben we vanuit RB wel wat aansluiting bij de uitvoeringsprogramma's maar in mijn beleving zullen we hier meer mee moeten.
- In het plaatje hieronder zie je de 4 scenario's tgv de klimaatverandering en de effecten op de veiligheid (oranje) en de gezondheid (blauw).

Brandweer Gelderland-Midden

is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Brandweer Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E brandweer@vggm.nl

I www.brandweergm.nl